

[Declamatio amatoria - suite]

Auteur : Foucault, Michel

Présentation de la fiche

Coteb023_f0965

SourceBoite_023-26-chem | Démosthène et [... ?]

LangueFrançais

TypeFicheLecture

RelationNumérisation d'un manuscrit original consultable à la BnF, département des Manuscrits, cote NAF 28730

Références éditoriales

Éditeuréquipe FFL (projet ANR *Fiches de lecture de Michel Foucault*) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle).

Droits

- Image : Avec l'autorisation des ayants droit de Michel Foucault. Tous droits réservés pour la réutilisation des images.
- Notice : équipe FFL ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR).

Notice créée par [équipe FFL](#) Notice créée le 19/03/2021 Dernière modification le 23/04/2021

DECLAMATIO AMATORIA.

739

- μελλονθ' αὐτὸν ὑπεύθυνον τῷ πεισθέντι καταστῆσαι.
 15 ἀλλὰ νομίμω τοῖς μὲν δικαιῶν ἔγκουμίων τυχάνουσι περιγενέσθαι τῆς τῶν ἐπαινούντων δυνάμεως προσήκειν τῇ τῆς ἀληθείας ὑπερβολῇ, τῆς δὲ συμβουλῆς οὐδὲ μαρτήσεσθαι, συνειδὸς δτὶ διὸ μὲν ἀνοήτων καὶ παντελῶς ὑπ' ἀκρασίας διαφθαρμένων οὐδὲ τῷ καθ' ὑπερ-
 20 οὐλὴν δρόντις βουλευθέντων οὐδὲν ἀν καλῶς ἔξενεχθείη, διὰ δὲ τῶν σωφρόνων καὶ καθαρῶν ζῆν αἰρουμένων οὐδὲ τὰ μετρίων ἐσκεμένα διαμαρτάνεσθαι πέψουν. (8) Τὰς μὲν οὖν ἐπίδιας ἔχων τοιάυτας ἐγχειρῶ τῷ λόγῳ,
 25 οὓς γοῦναι δὲ πάντας ἀν διολογήσαι μοι τοῖς τηλικούτοις μαλιστα κατεπείγεν κάλλος μὲν ἐπὶ τῆς δψεως, σωφρο-
 σύνην δὲ ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἀνδρείαν δὲ ἐπὶ ἀμφοτέρων τούτων, χάριν δὲ ἐπὶ τῶν λόγων διατελεῖν ἔχοντας. Νῦν τὰ μὲν τῆς φύσις οὕτω καλῶς ἡ τύχη σοι παραδέδω-
 1404κει, ὃςτε περίβλεπτος καὶ θαυμάζομένον διατελεῖν, τὰ δὲ αὐτὸς παρὰ τὴν ἐπιμέλειαν εἰς τοῦτο προάγων ξέις, ὃςτε μηδέν' ἄν σοι τῶν εὗ φρονούντων ἐπιτιμῆσαι. (9)
 Καίτοι τί χρὴ τὸν τῶν μεγίστων ἐπάνων δξιον; οὐχ
 δὲ οὐδὲ τῶν θεῶν ἡγαπημένον φάνεσθαι, παρὰ δὲ τοῖς ἀνθρώποις τὰ μὲν δι' αὐτὸν τὰ δὲ διὰ τὴν τύχην θυμάζεσθαι; Καθ' οὐλὸν μὲν τούντων τῶν ὑπαρχόντων σοι πρὸς ἀρετὴν ήσων ὕστερον ἀρμόσει τὰ πλείω διελθεῖν.
 δὲ ἐκάστου τούτων ἔγκουμί εἰπεῖν ἔχω, ταῦτα δηλῶ-
 10 σαι πειράσμαι μετ' ἀληθείας.
 10. Ἀρέζουαι δὲ πρῶτον ἐπαινεῖν, διόπερ πρῶτον ἰδούσιν ἀπασιν ἔστι γνῶναι σου, τὸ κάλλος, καὶ τούτου τὸ χρῶμα, δὲ οὖ καὶ τὰ μέρη καὶ δλον τὸ σῶμα φαίνεται. οὗτον δὲ τὸν ἀρμόστουσαν εἰκόνα ἐνέγκω, σκοπῶν οὐχ
 δρόν, ἀλλὰ παρισταταί μοι δεῖσθαι τῶν ἀναγνόντων τόνδε τὸν λόγον σὲ θεωρῆσαι καὶ ἰδεῖν, ίν τοιγγάριμης τύχω μηδὲν δμοιον ἔχων εἰπεῖν. (11) Τῷ γάρ εἰκάστει τις θυτὸν δὲ, δὲθνατον τοῖς ἰδούσιν ἐργάζεται πόθον, καὶ δρώμενον οὐκ ἀποτλροῖ, καὶ μεταστάν μνη-
 20 μονεύεται, καὶ τὴν τῶν θεῶν ἀξιαν ἐπ' ἀνθρώπου φύσιν ἔχει, πρὸς μὲν τὴν εὐπρέπειαν ἀνθρόπον, πρὸς δὲ τὰς αἰτίας ἀνυπονότων; ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ταῦτα ἔστιν αἰτιάσσομεν πρὸς τὴν σὴν δψιν, δὲ πολλοὶ λόλοις ήδη συνέτεσ τῶν καλλίσ ταυταῖς μετασχόντων. (12) Ἡ γάρ διὰ
 25 φρονίμιαν τοῦ σχῆματος πάσασαν συνετάραξαν τὴν ὑπάρχουσαν εὐπρέπειαν, η δὲ ἀτύχηματι τι καὶ τὰ καλῶς περιφύτοτα συνδιέβαλλον αὐτῷ, οὗτον δὲ οὐδὲν τὴν σὴν δψιν εὔροιμ' ἀν ἔνοχον γεγενημένην. οὕτων γάρ σφόδρ' ἐψυ-
 1405λάζετο πάσας τὰς τοιάυτας κῆρας δτις ποτ' ην θεὸν δ
 τῆς σῆς δψεως προνοηθείς, ὃςτε μηδὲν μέμψεως δξιον τὰ
 δὲ καὶ πλείστα περίβλεπτα σου καταστῆσαι. (13) Καὶ
 μὲν δὴ καὶ τῶν δρώμενων ἐπιφανεστάτου μὲν ὅντος τοῦ
 προσώπου, τούτου δὲ αὐτοῦ τῶν δμμάτων, έτι μᾶλλον ἐν
 τούτοις ἐπεδείξετο τὴν εύνοιαν ην εἰχεν εἰς σὲ τὸ δαι-
 μόνιον. οὐ γάρ μόν πρὸς τὰ τὰ κατεπείγονθ' δρᾶν αὐ-
 τάρκη παρέσχηται, ἀλλ' ἐνίων οὐδὲ ἐκ τῶν πραττομένων
 5 γιγνωσκομένης τῆς ἀρετῆς, σοῦ διὰ τῶν τῆς δψεως στ-
 μείων τὰ καλλιστα τῶν ηθῶν ἐνεψάνισε, πρόσθον μὲν καὶ
 φιλάνθρωπον τοις δρῶσι, μεγαλοπρεπῆ δὲ καὶ σεμνὸν τοῖς
- præstandus sit; tamen existimo hos, qui jure laudantur, veritatis excellentia superare debere laudantium facundiam, et in dando consilio me non aberraturum, quia scio stultos et intemperantia prorsus depravatos, nulla vel rectissima consilia probe exsequi, per eos vero, qui vitam suam prudenter et innocenter instituunt, nec vel mediocriter cogitata frustrari solere. (8) Hac igitur spe fretus, ad orationem agredior, arbitror autem omnes mihi esse assensuros, hunc ætati esse maxime necessarium perpetuum et pulchritudinem aspectus et modestiam animi et fortitudinem utriusque et orationis suavitatem. e quibus ea, quæ naturæ sunt, ita libi præclara fortuna largita est, ut omnes semper te suspiciant et admirentur, reliqua ipse luante cura eo perduxisti, ut nemo sanus te reprehendat. (9) Quanquam quid faciendum ei qui maximas laudes meretur? nonne diis carum videri, et hominibus partim propter semetipsum partim propter fortunam admirationi esse? Ac in universum de plurimis tuis ad virtutem adjumentis fortasse plura postea narrari conveniet. quas vero singulatim laudes referre possum, eas ut vere exponam faciam periculum.
10. Primum autem eam laudare incipiā, quam videntibus omnibus primum cognoscere licet, pulchritudinem, ejusque colorem, e quo et partes et totum corpus eluet. cui quæ convenientem similitudinem adlibeam, meditans invenio nullam, sed in mentem mihi venit rogando esse lectores hujus orationis, ut ipsi te spectent et contemplentur, ut venia mihi detur nihil tibi simile afferenti. (11) Cum qua enim id mortale comparetur, quod immortale aspicientibus desiderium parit et aspectu sui non satiat et remotum animis obversatur et deorum dignitatem obtinet in corpore humano, ut floridum elegantia venustatis, ita nullis criminibus obnoxium? Jam nec illa in facie tua culpari possunt, quæ multis aliis pulchritudine præditis acciderunt. (12) Nam vel ob ignaviam universam figuræ elegantiam turbaverunt, vel propter calamitatem aliquam etiam reliqua natura præclara simul invisa reddiderunt. quarum reprehensionum omnium tuam faciem expertem esse reperiā. tanta enim cura, quisquis ille deorum fuit, qui formam tibi largitus est, omnes hujusmodi labes cavit, ut nihil virtuperatione dignum, suspicienda in te vel plurima efficerit. (13) Jam quum in his quoque quæ aspectu sentiuntur, maxime facies emineat, atque in hac ipsa oculi, magis etiam in his suam erga te benivolentiam numen ostendit. non enim eos ad usus duntaxat necessarios idoneos præbuit, sed quum quorundam virtus vix ex actionibus appareat, tuos mores probatissimos per visus indicia declaravit, qui et humanus aspectu et magnificus in vita consuetudine et

BnF
MSS

47

